

Lei 18,60

ISBN 973-30-0001-9

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Limba română

Manual pentru clasa a II-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ
BUCUREȘTI, 1989

Lupul la stină (fragment)

de Ion Creangă

Pe cînd întunericul se lupta cu lumina și voia să-i ia locul, un lup flămînd veni, tîrîndu-se pe labe, pînă lîngă staul.

Acolo stătu puțin și se uită prin gard la oi și miei, gîndindu-se cum ar putea sări înăuntru fără să fie simțit de cineva.

Un miel, din cei ce se jucau, văzu prin gard strălucind ceva, ca două lumînări aprinse. El se apropie de locul acela, ca să afle ce-i acolo.

Atunci, lupul îi spuse încet și cu blîndețe:

— Bună seara, voinicel! Apropie-te! Nu te teme; eu sunt un prieten al vostru.

— Mulțumesc dumitale! Nu te cunosc. Ce cauți?

— O, doamnel... mai apropie-te, căci nu prea aud bine și nu pot vorbi tare. Sînt slab și am nevoie de ajutor...

— Ei bine, iată-mă-s lîngă gard; cine ești și ce voiești?

— Eu mă numesc lup și aş voi să pasc puțină iarba verde. Du-mă, te rog, unde-a fi iarba amestecată cu trifoi, că mult îmi place!

— A! tu ești lup și mâninci carne, nu iarba verde, cum zici!

— Ba!... mă jur pe părul meu, nu mâninc defel carne! Vino cu mine și-om paște împreună... O! cît îmi ești de drag! Ce frumușel și drăguț mai ești! Vino mai iute, iacă... eu sănătatea să te îmbrățișez!

— Ba nu, iaca, mă strigă mama și trebuie să mă duc!

— Ce fel? Vino doar numai să te sărut și te-i duce.

Neînțeleptul miel ieși, dar... înțelegeți cum l-a îmbrățișat și sărutat lupul... Mielul d-abia putu zbiera puțin... și sărmana lui mamă, trezindu-se atunci, rămase înmărmurită cînd lăsătu în gura lupului.

Cuvinte

staul =loc îngrădit, unde stau oile;
înmărmurită =nemișcată, înlemnită.

Explicați zicala:

Lupul își schimbă părul, dar năravul ba.

Întrebări

1. De ce s-a dus mielul la gard?
2. Ce i-a spus lupul?
3. Cum l-a îmbrățișat lupul?
4. Ce învățăm din această lectură?

Temă

1. Copiați ultimul alineat din text.
2. Citiți textul pe roluri.

Exercițiil

1. a) Frații săi au stat în casă.
b) Frații ei au stat în casă.
c) Frații lui au stat în casă.
d) El a venit să-i vadă.
e) Mamei să-i dai un buchet de flori.

Rețineți :

• Cînd cuvîntul «săi» poate fi înlocuit de cuvîntul «el» sau «lui», se scrie întreg. Cînd nu se poate înlocui se scrie: «să-i».

2. Scrieți cuvintele «săi» sau «să-i» în locul punctelor:

Colegii... au venit acasă.

Gigel s-a dus ... spună o veste bună.

Unchiului tău ... spui unde te duci.

3. Scrieți patru propoziții în care să folosiți cuvintele «săi» și «să-i».

Cunoștințe despre natură

Oaia

Dincolo de rîu, pe malul cu iarbă verde pe care luceau încă picăturile de rouă, se afla o turmă de oi. Ele rupeau cu poftă firele de iarbă. M-am apropiat. Nu s-au speriat. M-am uitat mai atent la una dintre ele. Fiind blîndă, m-a lăsat să pun mâna pe ea. Astfel am observat corpul acoperit cu lînă deasă și unsuroasă care apără animalul de frig și de ploaie.

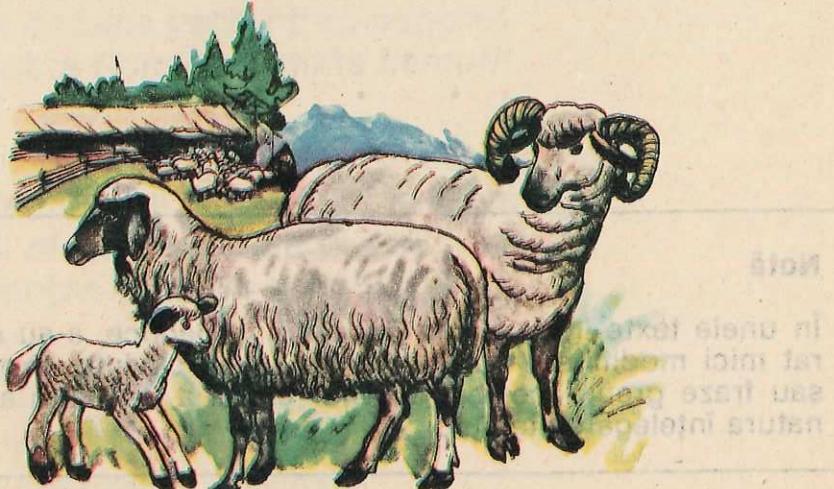
I-am privit capul și am observat botul, ochii și urechile. Unele oi au două cornițe. La berbeci cornițele sunt mari și răsucite. Picioarele sunt subțiri și se termină cu degete acoperite de copite.

Oaia naște unul sau doi miei, pe care îi hrănește cu lapte.

Oaia este un animal folositor. De la ea, omul întrebuițează lîna, laptele, carne și blana. Ea are nevoie de hrană bună și la timp, de apă și de curățenie.

Temă

Citiți textul cu atenție și spuneți ce știți voi despre oaie.

Porcul

— Priviți figura din manual și completați spațiile libere.

Porcul are corpul format din: La cap se observă:

— cap

—

—

—

Corpul se sprijină pe

Porcul scormonește pămîntul cu ajutorul rîțului ca să găsească hrana.

Pe corp are un păr scurt și aspru. Sub piele se află un strat de grăsime.

Picioarele porcului sunt scurte și se termină cu degete învelite în copite.

Ei se hrănește cu

De la porc folosim

Porcul crește în gospodăriile sătenilor și în crescătorii speciale.

Temă

Spuneți ce știți despre acest animal.

Găina

Într-o zi m-am dus cu mama la crescătoria de păsări. Pe drum mama mi-a explicat că păsările pe care le voi vedea cresc în gospodăriile oamenilor și în crescătorii speciale. De aceea se numesc *păsări domestice*.

Când am intrat în fermă o îngrijitoare, în halat alb, s-a apropiat de noi. Tinea în mână o găină. Am privit-o atent și am observat că găina avea corpul acoperit cu pene frumoase colorate, capul cu creastă roșie, ciocul scurt și gros.

Picioarele, acoperite cu piele groasă, au trei degete îndreptate spre partea din față și unul înapoi. Toate degetele se termină cu gheare.

În jurul nostru s-au adunat multe găini. Printre ele se plimbau cocoși mari și țanțoși.

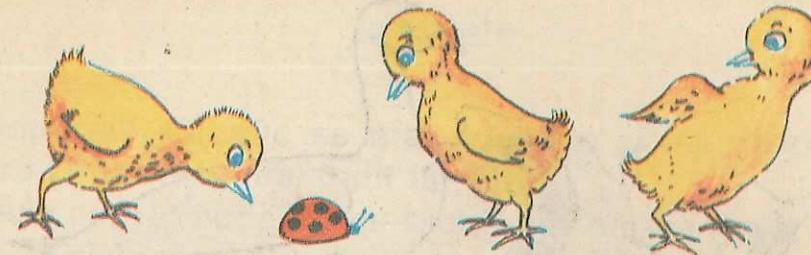
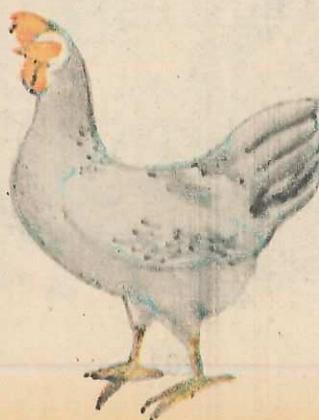
A venit ora mesei. Găinile și-au primit porția de hrana. Pe lîngă ceea ce le dă omul, ele se mai hrănesc cu insecte, rîme, viermișori, grăunțe, pe care și le caută singure.

Am ajuns într-o încăpere. Mama a văzut că eram mirată.

— Aici sunt cloicatorile, mă lămurește dînsa. Cu ajutorul lor un număr mare de ouă poate fi cloicit în același timp.

În gospodăriile oamenilor găina clocește 15–20 de ouă, din care ies pui.

În drum spre casă mă gîndeam cît de folositoare este găina pentru om. De la ea folosim: ouăle, carne, penele, puful și fulgii.

Puii

de Demostene Botez

Ghemotoace de sulfină
Stau grămadă în lumină
Puișorii de găină.

Stau cu ochii mici în soare,
Raza blîndă să-i dogoare,
Că-s făcuți de clochitoare.

Leana pentru ei e mamă —
O cunosc după năframă,
Când se-apropie și-i îngrașă.
Parc-ar fi copii în fașă:

Și de aceea e fruntașă.

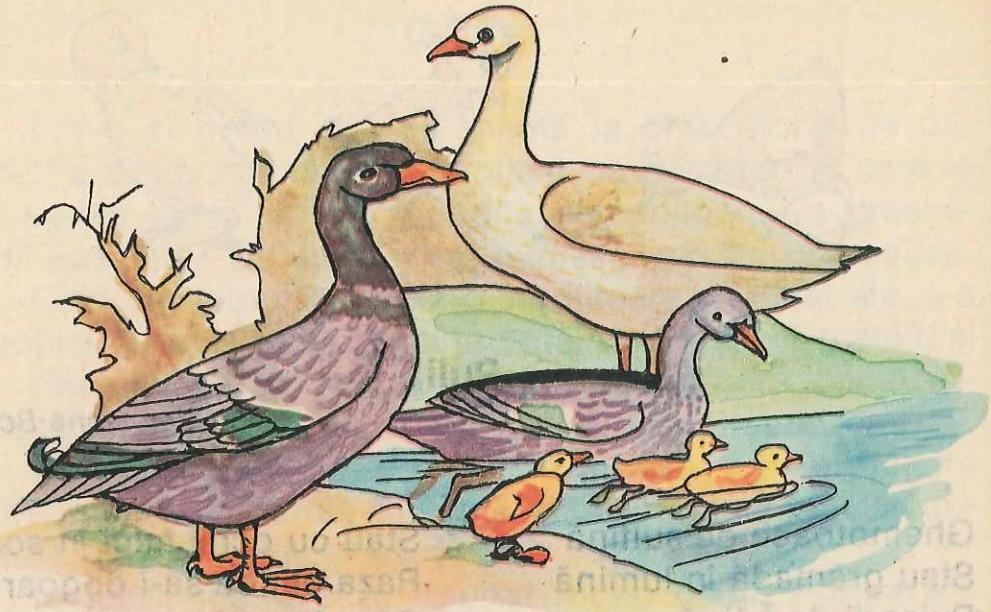
Rața și gîsca

La marginea satului, pe rîul care intra în cîmpia îngustă și domoală, se scăldau rațele. Ele se scufundau în apă și iarăși apăreau desfăcind și scuturînd aripile.

Mai departe, acolo unde rîul începea să se lătească, pluteau cîrduri de gîste, unele cenușii, altele albe. Păsările înnotau gălăgioase, semănînd cu niște bărcuțe mari și mici. Le place mult să se bălăcească în apă.

Nu departe era crescătoria de păsări a Cooperativei Agricole de Producție.

Le-am privit cu atenție. Rața seamănă bine cu gîsca, doar că este mai mică.

Corpul este acoperit cu pene, fulgi și puf care le apără de frig și împiedică să ajungă apa la piele. La cap am văzut ciocul lat și zimțat pe margini.

Și la picioare am observat ceva interesant. Spre deosebire de găină, ele au trei degete unite printr-o pieliță. Din această cauză, picioarele lor seamănă cu niște lopățele care le ajută să înnoate.

Rațele și gîștele se hrănesc cu broscuțe, viermi, melci de apă, peștișori, iarbă și diferite semințe.

Ele se înmulțesc prin ouă.

Rața și gîșca sunt păsări domestice, ca și găina. De la ele folosim ouăle, carne, penele, puful și fulgii.

Întrebări

1. Ce asemănări sunt între rață și gîscă?
2. Care sunt deosebirile dintre ele?
3. Ce foloase are omul de la aceste păsări?

Iepurele

Iepurele sălbatic se mai numește și iepure de cîmp, pentru că trăiește mai mult la cîmpie.

Are corpul acoperit cu blană cafenie-cenușie.

— Priviți desenul din manual și observați la cap bolțul scurt, mustățile țepoase, ochii mari și urechile lungi, ca niște pîlnii.

Dacă îl vedeați pe cîmp, observați că urechile se îndreaptă în direcția de unde vine zgomotul. Iepurele are auzul foarte fin.

Dar iepurele este și un bun alergător. El are picioarele dinapoi mult mai lungi și mai puternice decît cele dinainte, ceea ce îl ajută să facă salturi mari.

Se hrănește cu frunze (de varză, salată), cu muguri, rădăcini (morcovi) și fructe, chiar și cu coaja unor copaci, pe care o roade. Adesea face stricăciuni în livezi și grădini.

Iepuroaica naște de cîteva ori pe an cîte 4–10 pui, pe care îi hrănește cu lapte.

În afara de iepurele de cîmp, adesea întîlnim în gospodăriile sătenilor și în crescătorii iepurele de casă.

De la iepuri folosim carne și blana lor moale și frumoasă.

Din blana iepurilor se fac căciuli, gulere, haine.

Lupul

Multe lucruri am aflat despre lup din cărțile de povesti, însă niciodată nu l-am văzut cum arată.

Intr-o dimineață frumoasă de toamnă, tatăl meu m-a dus la Grădina Zoologică.

Am văzut multe animale, dar eram curios să știu cum arată lupul. Am ajuns în fața cuștii în care doi-trei lupi mîncau carne crudă, sfîșiind-o cu colții puternici.

Am observat că lupul nu este mult mai mare decât un cîine. Are gîțul scurt, gros și foarte puternic. Coada stufoasă îi ajunge pînă aproape de pămînt. Corpul este acoperit cu o blană deasă, de culoare cenușie-gălbuiie.

Tata mi-a spus că lupii umblă iarna mai mulți la un loc, formînd o haită. Înfometăți, intră în turmele de oi, gîtuind chiar mai multe decât pot mîncă. Uneori atacă și omul. De bicei, se hrănesc cu iepuri, căprioare și alte animale.

Lupoaică naște patru-cinci pui pe care îi hrănește cu lapte.

Teme

1. Descrieți :

a) înfățișarea lupului;

b) alcătuirea corpului

cap;
trunchi;
picioare;

c) hrănirea.

2. Căutați ghicitori sau proverbe în care întîlnim lupul.

Rețineți :

- Omul nu vînează toți lupii, deși aduc multe pagube, deoarece ei mânincă animale moarte, care ar putea îmbolnăvi pe cele vii. De aceea, îi putem numi sanitarii pădurilor.

Vulpea

Tatăl lui Pavel este pădurar. El și familia lui locuiesc într-o casă frumoasă, la marginea pădurii. Au foarte multe păsări domestice.

Într-o noapte, cumătra vulpe le-a făcut o vizită, tîrîndu-se pînă în apropierea cotețului de păsări, de unde a luat două găini.

În noaptea următoare îscusitul pădurar a pîndit-o, a împușcat-o și a dus-o în casă. Pavel, curios, s-a uitat la ea.

A observat că vulpea este mai mică decît lupul. Ea are corpul alungit și se termină cu o coadă lungă și stufoasă. La cap se observă un bot alungit, urechile îndreptate înainte și ochii. Blana vulpii este roșcată.

Tatăl i-a spus lui Pavel că vulpea este un animal care stă mereu la pîndă. Ea reușește să se strecoare încet, încet, pînă în apropierea prăzii. Se hrănește cu păsări, iepuri, șoareci. Se înmulțește prin pui, pe care îi hrănește cu lapte.

Vulpea aduce unele foloase agriculturii prin distrugerea unor animale dăunătoare culturilor. Ea produce și pagube, pentru că se hrănește și cu păsări domestice. Din blana vulpii se fac haine, gulere și căciuli.

Teme

1. Arătați asemănări și deosebiri dintre vulpe și lup.
2. Căutați ghicitori și proverbe în care apare vulpea.

Cumetrița cea șireată
Vine-adesea prin vecini
Și-amatoare se arată
De a «cumpăra» găini!

Ursul brun

Ursul brun se întâlnește în pădurile de la munte. Este cel mai puternic animal sălbatic de la noi din țară.

— Priviți-l cu atenție în desenul din manual, în Atlasul Zoologic sau în alte cărți. Observați corpul acoperit cu o blană deasă, de culoare cafenie-roșcată sau brună. Botul lui este mai scurt decât al vulpii, iar ochii sunt mici și oblîci (au colțurile din afară ridicate). Urechile sunt rotunjite. La picioare se văd degetele cu gheare lungi și încovioate cu care se cățără și sfîșie prada.

Se hrănește cu fructe de pădure și, uneori, cu carne gustoasă a oilor și vițelor, dacă îi apar în cale.

Întrebări

1. Ce înfățișare are ursul?
2. Ce știți despre viața ursului în timpul iernii?

Temă

Povestiți ce ați aflat, din emisiunile de la radio sau televizor, despre viața urșilor din alte părți ale lumii.

Nu-i poți zice «Moș-Martine»,
Cînd e copilaș ca tine.
Dar nici «Frate Ursulică»,
Namilă-i cînd se ridică!

din volumul «Eroii fabulelor»

Barza

Barza este o pasăre călătoare. La noi își face cuibul pe acoperișul caselor, în arborii din apropierea băltilor.

— Este mult deosebită de păsările pe care le-ați învățat pînă acum, ne spune tovarășa învățătoare. Priviți desenul și observați corpul mare, acoperit cu pene albe. Are și pene negre, dar numai la vîrful aripilor. Ciocul este lung, cu care caută hrana în bălti. Are picioare lungi și subțiri, acoperite cu piele groasă, de culoare roșcată.

Barza se înmulțește prin ouă, din care ies pui. Ei sunt hrăniți de părinți pînă se măresc.

Barza mânincă broaște, peștișori, șerpi, șopîrle și melci.

Întrebări

1. Cum arată barza?
2. Cum se înmulțește?
3. Cu ce se hrănește?
4. Ce alte păsări călătoare care trăiesc pe lîngă bălti mai cunoașteți?

Mărul și părul

Într-o zi de primăvară, școlarii clasei a II-a au vizitat livada Cooperativa Agricole de Producție.

Aici au fost întâmpinați de inginerul agronom. El i-a condus printre rîndurile de pomi.

— Iată, copii! Acest pom cu înfățișare frumoasă este mărul. El are rădăcina înfiptă adînc în pămînt. Tulipina lui este dreaptă și netedă, iar de pe ea pornesc ramurile. Frunzele de măr sunt dințate pe margini, iar florile au culoare alb-roz și sunt grupate în buchețele. Din flori se formează merele pe care voi le mincați cu plăcere.

Ne-a arătat apoi rîndurile de peri. Părul are trunchiul mai înalt decît mărul. Frunzele lui sunt ovale și lucesc în bătaia soarelui. Perii înfloresc mai tîrziu decît merii, iar florile au culoarea albă și sunt grupate în buchețele. Din flori se formează perele.

Copiii primesc mere și pere gustoase care sănătoare. Li se spune apoi că fructele conțin substanțe sănătoare și vitamine. De aceea, ele trebuie măncate proaspete sau sub formă de gem, compot, sucuri.

Temă

1. Priviți desenele din manual și arătați asemănările și deosebirile dintre acești doi pomi.
2. Spuneți, ce lucrări de îngrijire fac cooperatorii în livezi pentru a culege roade bogate.

Rețineți:

- Fructele trebuie bine spălate înainte de a le folosi.

Caisul și cireșul

1. Vizitați o liveză. Priviți și desenele din manual. Observați cireșul și caisul.

2. Citiți și poezia «Cireșul» de Victor Tuluț.

3. Spuneți ce foloase avem de la acești pomi fructiferi.

Cireșul

de Victor Tuluț

După cîte știi, băiete,
și cireșului i-e sete.

Zi de zi, la rădăcină,
Toarnă-i o găleată plină!

Că, la rîndul lui, și el
Te va răsplăti la fel,

Și-ți va da atît cît vrei
și cireșe, și cercei!

Stejarul

Stejarul crește atât în pădurile de la cîmpie cît și în cele de la deal din țara noastră.

Privindu-l de la distanță și chiar în desen, ne uitămește mărimea lui. Are trunchiul gros, care se continuă cu o coroană bogată. Ramurile sunt lungi, noduroase și răsucite. Pe ramuri se observă frunzele care au marginile crestate adânc.

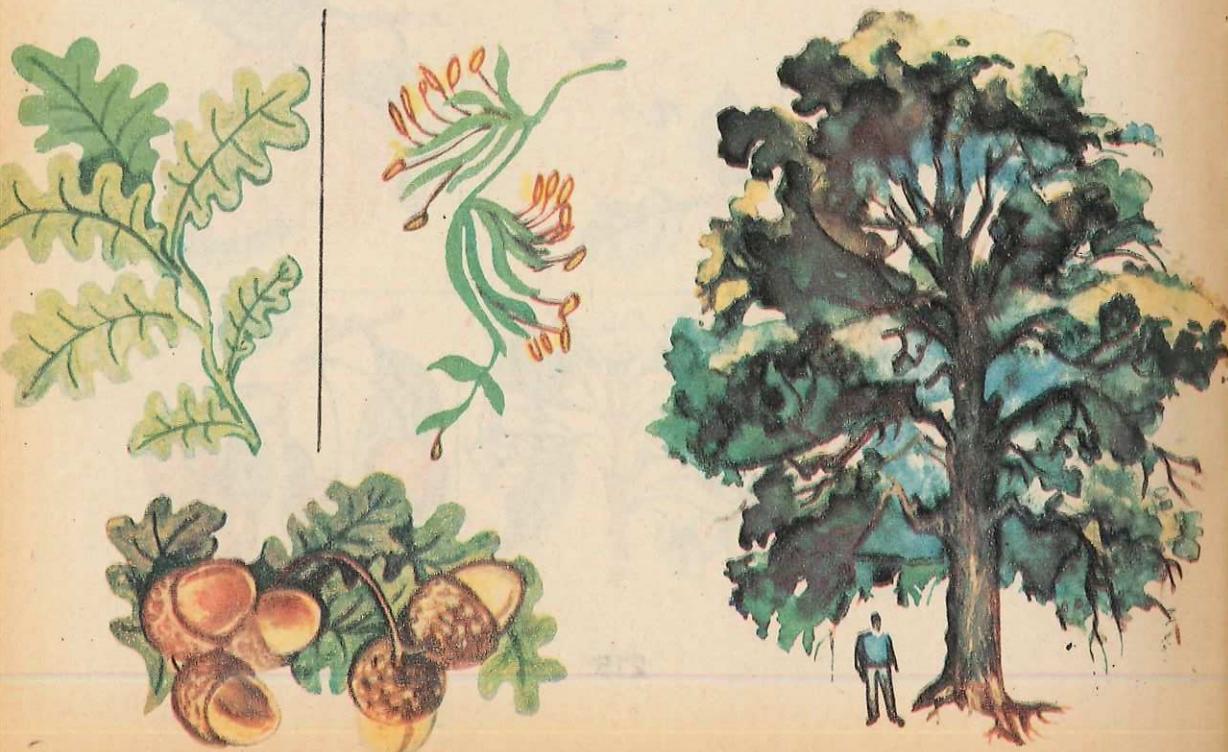
Florile sunt mici, aproape că nu se văd. Dar ghinda, fructul stejarului, ne este cunoscută. La baza ei se află o cupă care se desprinde ușor.

Acest arbore mare are rădăcini groase care pătrund adânc în pămînt, așa încît stejarul rămîne neclintit în bătaia vîntului puternic.

Datorită rezistenței sale, lemnul stejarului este folosit pentru mobilă, poduri, corăbii, grinzi la case.

Întrebări

1. Unde crește stejarul?
2. De ce are rădăcina adânc înfiptă în pămînt?
3. La ce folosește lemnul de stejar?

- Teme
1. Din ghinda confectionați diferite obiecte, ca: mărgele, broșe, rame etc.
 2. Participați la strîngerea fructelor de pădure.

Bradul

Bradul crește în pădurile noastre de la munte.

— Îl vedeti desenat în manual. Priviti-l și în alte cărți.

Bradul are tulpina înaltă și dreaptă, cu ramuri de jur împrejurul ei. Ramurile din partea de jos a tulpinii sunt cele mai lungi și, cu cît privim către vîrful lui, acestea sunt mai scurte. Frunzele, înguste ca niște ace, sunt aşezate față în față pe ramuri, ca firisoarele unei pene. De asemenea, mai vedem conurile, formate din mulți solzi pe care stau prinse semințele.

— Ce nu vedeti în desen?

— Rădăcinile; acestea se întind mult pe suprafața munților unde trăiesc.

Bradul, unul din arborii cei mai frumoși, este po-doaba multor zone, în care merg la odihnă și tratament oamenii muncii din țara noastră.

Lemnul bradului este folosit la fabricarea mobilei, a instrumentelor muzicale și a chibriturilor.

Ghici!

Vara-i verde, iarna-i verde
Și frunzișul nu și-l pierde.

Teme

- Dați și alte exemple de arbori care se aseamănă cu bradul.
- Povestiri care sunt foloasele pe care le are omul datorită acestor arbori.

Mazărea și fasolea

Într-o duminică de dimineată, mama i-a spus Marianei:

— Du-te în grădină și culege păstăi de mazăre. Vreau să pregătesc o mîncare gustoasă pentru astăzi.

Mariana a luat un coșuleț și a plecat grăbită. În grădină sunt tot felul de legume. Mariana le cunoaște pe toate după frunze, flori și fructe.

Mazărea are tulpinile fragede, frunzele mici, ovale și florile albe. Din flori cresc păstăile cu boabe rotunde și dulci.

Mariana adună păstăile ușor, ca să nu rupă tulpinile și florile.

Iată și fasolea. Frunzele ei sunt late și ascuțite la vîrf. Ele ascund păstăile lungi, de culoare verde sau galbenă.

Din anul trecut, fetița știe că din flori, ca niște fluturași albi, cresc păstăile. Păstăile se întârsc, devin albicioase și în ele se găsesc boabele de fasole.

Mariana a umplut coșulețul cu păstăi fragede de mazăre și l-a dus mamei.

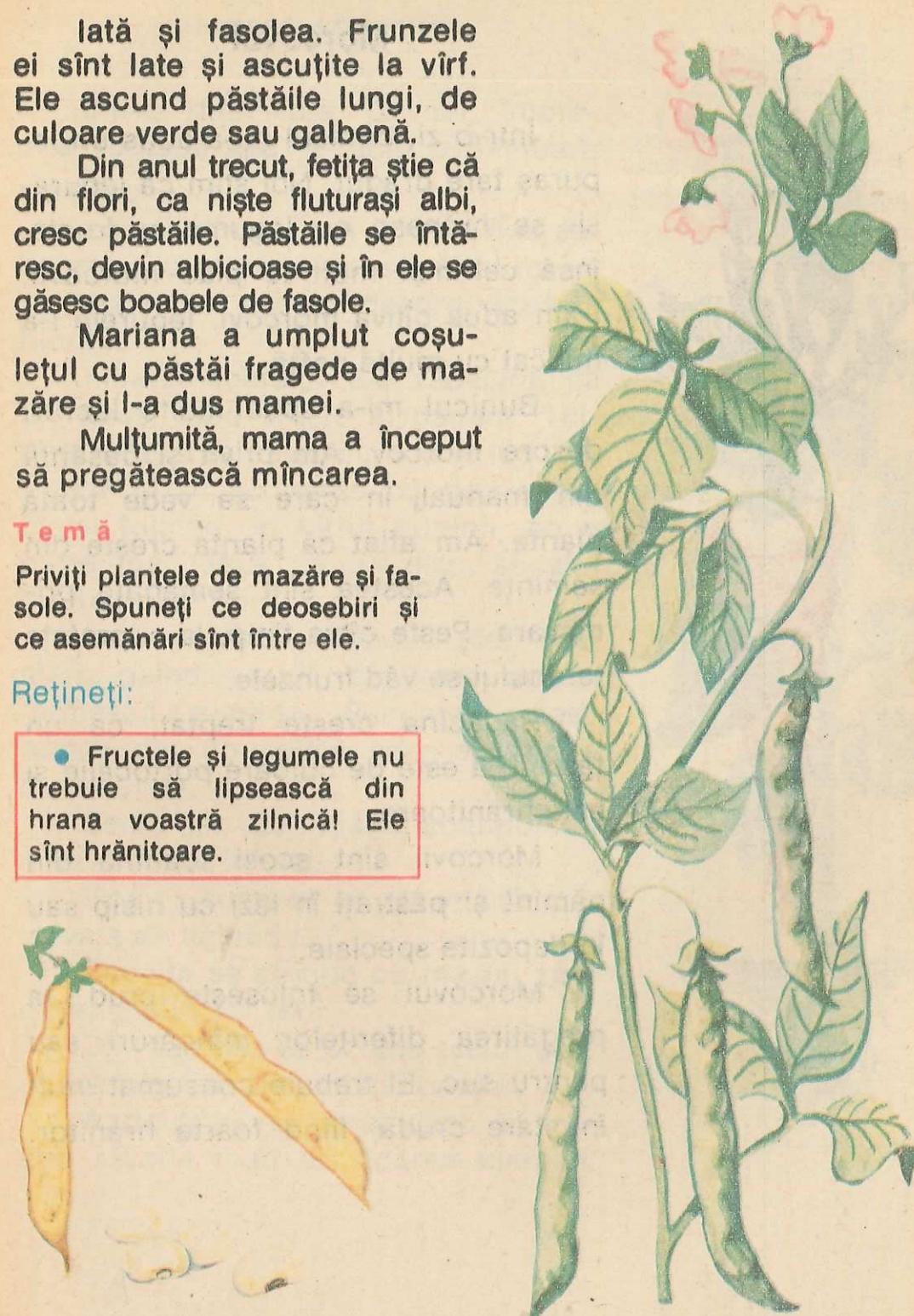
Mulțumită, mama a început să pregătească mîncarea.

Temă

Priviți plantele de mazăre și fasole. Spuneți ce deosebiri și ce asemănări sunt între ele.

Rețineti:

- Fructele și legumele nu trebuie să lipsească din hrana voastră zilnică! Ele sunt hrânitoare.

Morcovul

Într-o zi, bunicul mi-a adus un ie-puraș tare drăguț. Noi știm că iepurașii se hrănesc cu legume și fructe, însă cel mai mult le plac morcovii. I-am adus cîțiva morcovi. Iepurele i-a mîncat cu multă poftă.

Bunicul mi-a spus multe lucruri despre morcov. Am privit și desenul din manual, în care se vede toată planta. Am aflat că planta crește din semințe. Acestea sînt semănate primăvara. Peste cîțva timp, la suprafața terenului se văd frunzele.

Rădăcina crește treptat, ca un țăruș. Ea este de culoare portocalie și este hrănită.

Morcovii sînt scoși toamna din pămînt și păstrați în lăzi cu nisip sau în depozite speciale.

Morcovul se folosește crud, la pregătirea diferitelor mîncăruri sau pentru suc. El trebuie consumat mult în stare crudă, fiind foarte hrânitor.

Floarea-soarelui

Într-o dimineată, Cornel, împreună cu tatăl său, a făcut o plimbare pe cîmp.

La marginea unui lan de floarea-soarelui, băiatul i-a spus tatălui tot ce a învățat la școală despre această plantă.

Floarea-soarelui are rădăcina ca un țăruș, care crește în pămînt. Tulipina este dreaptă și, din loc în loc, are frunze mari, acoperite cu peri aspri, ca și tulipana. În vîrful tulpinii, pe o parte mai lătită, ca un disc, se află foarte multe flori.

La marginea discului sînt flori mari, galbene-aurii, din care nu se formează semințe. Semințele cresc numai din floricelele care au formă de tubulețe.

Semințele de floarea-soarelui au miezul bogat în ulei.

Floarea-soarelui se seamănă primăvara de timpuriu.

Recolta se strînge cu mașini speciale, la sfîrșitul verii.

Din semințe se scoate uleiul care se folosește în alimentația omului.

Agricultorii se străduiesc să obțină recolte mari de floarea-soarelui.

Cuprins

Trimestrul I

1. Imnul de Stat al Republicii Socialiste România	5
2. La noi, de Ion Brad	8
Dezvoltarea vorbirii	9
3. Prima zi de școală	10
Exerciții	11
4. Cartea	12
Exerciții	13
Dezvoltarea vorbirii (după ilustrații)	14
5. A sosit toamna	15
Propoziția (definiție)	16
6. Prețuți timpul!	17
Exerciții (propoziția)	19
Compunere (după imagini)	20
7. Toamna, de Demostene Botez	21
Dezvoltarea vorbirii	22
Compunere (Toamna)	22
8. În casă nouă	23
Dezvoltarea vorbirii	24
Compunere (Pregătirea ghiozdanului)	25
9. O plimbare în metrou, de Emilia Căldăraru ...	27
10. Strămoșii noștri	29
Propoziția (exerciții) ...	30
11. Cîntec ostașesc, de Alexandru Andrițoiu	31
Dezvoltarea vorbirii	32
12. Seara în sat	33
Compunere (Timpul liber)	35
13. Cea mai de cînste mese-rie, de Victor Sivetidis	36
Două puncte	37
Dezvoltarea vorbirii	38
Linia de dialog	39
14. Doi frați cuminti, de Elena Farago	40
15. Doi prieteni	41
Semnul întrebării (?) ...	42

Compunere (Prietenul adevărat)	43
16. Cîtezătorii, de Elena Dragos	44
Dezvoltarea vorbirii	46
Textul	47
17. Condealele lui Vodă, de Dumitru Almas	48
Semnul exclamării	50
Compunere (Sfîrșitul toamnei)	51
18. Cîntec de pionier, de Virgil Cărianopol	52
19. Șantierul	53
Virgula	54
Compunere	55
20. Nota 10	57
Semnele de punctuație (recapitulare)	59
21. Cîntec, de Ștefan Octavian Iosif	60
22. Mama lui Ștefan cel Mare, versuri de Dimitrie Bolintineanu	62
Exerciții de scriere	64
23. Culorile libertății, de Eugen Frunză	65
Compunere	66
Exerciții de scriere	67
24. Primii fulgi	68
25. Hora înfrățirii	71
26. Fii slăvit!, de Eugen Jebleanu	73
27. La săniuș	74
Cuvîntul	76
Compunere (larna)	77
28. Urare pentru Republica, măreață vatră, de Nicolae Stoian	78
Patria (recapitulare)	79
29. Cîntec	
Tovarășului Nicolae Ceaușescu, de Ion Crînguleanu	80
30. Datină, de Adrian Munțiu	82

31. Tovarășei Elena Ceaușescu, de Irimie Străut	83
Trimestrul al II-lea	
32. Cînste și omenie, de Petru Demetru Popescu	85
Compunere (Vacanța de iarnă)	87
33. Partidul, de Nicolae Tăutu	88
Silaba	89
Compunere (Jocuri de iarnă)	90
34. Prietenul adevărat la nevoie se cunoaște	91
35. Bunica, de Otilia Cazimir	93
Compunere	93
Exerciții (silaba)	94
36. Pantofii lui Costel	95
37. În drum spre școală, de Cicerone Teodorescu	96
Sunetul și litera	97
38. Ce este colectivul?	98
Rolul sunetelor în schimbarea înțelesului cuvintelor	99
39. larna, de George Coșbuc	100
Felul sunetelor (vocale și consoane)	101
40. Cine este cel mai puternic pe pămînt, de Alexandru Mitru	103
Exerciții de scriere	104
Litera	104
41. Fricosul, de Emil Gârleanu	106
Compunere cu început dat (Sfîrșit de iarnă) ...	109
42. De ziua mamei, de Victor Tulbere	110
43. Primăvara, de Iuliu Rațiu	112
Grupurile de litere «ce», «ci»	114

44. Au sosit cocorii, de Cezar Petrescu	115
Compunere (Primăvara)	116
45. Costea haiducul	117
Grupurile de litere «ge» «gi»	118
Compunere (Primăvara în iîvadă)	119
46. Primăvara, de Vasile Alecsandri	120
47. Răsărit de soare, de Alexandru Vlahuță	122
48. «Ce băiat», de Octav Pancu-Iași	124
Grupurile de litere «che», «chi»	125
49. Școala, grădină înfloritoare	127
Exerciții	128
50. Ce este aerul?	129
Grupurile de litere «ghe», «ghi»	130
Recapitularea grupurilor de litere învățate ...	130
Trimestrul al III-lea	
51. Respectați regulile de circulație!	132
Grupurile de sunete «ea» și «ia»	135
52. Cîntec de Mai, de Valeria Boiculesi	136
Grupul de sunete «oa» ...	138
Compunere după imagini (1 Mai)	139
53. Noi, albinele..., de Călin Gruia	140
Grupul de sunete «ie» ...	142
54. Eroii, de Petre Ghelmez	144
55. Neatentia	146
Grupurile de sunete «ea», «ia», «ie», «oa» ...	147
56. Partidul iubit, de Gheorghe Tomozei	148
Pronunțarea și scrierea corectă a cuvintelor care au pe «m» înaintea lui «b» și «p»	149

57. Tapul și șarpele, de <i>Petre Ispirescu</i>	151	Alexandru Vlahuță	183
58. Florile sănătății	153	7. Iarna, de <i>Virgil Carianopol</i>	185
Grupurile de sunete «cs» și «gz» redate prin- tr-o singură literă: «x» ...	155	8. Nicu, de <i>Ion Agârbiceanu</i>	186
59. Desene pe asfalt	157	9. Preda Buzescu, versuri de <i>Dimitrie Bolintineanu</i>	188
Compunere	158	10. Banul muncit, de <i>Alexandru Mitru</i>	190
Scrierea unor cuvinte cu «â»	159	11. Bunica, de <i>Ion A. Bassarabescu</i>	192
60. Somnoroase păsărele, de <i>Mihai Eminescu</i>	160	12. Primăvara, de <i>George Coșbuc</i>	194
61. La Mestecănei, de <i>Mihail Sadoveanu</i>	161	13. Bobocul de trandafir, de <i>Călin Gruia</i>	195
62. La seceriș	163	14. Pentru fericirea ome- nească, de <i>Mihai Beniuc</i> ..	198
Alfabetul	164	15. La Humulești, de <i>Nicolae Nasta</i>	199
63. Tilharul pedepsit, de <i>Tudor Arghezi</i>	166		
64. Lupul la stină, de <i>Ion Creangă</i>	167		
65. Ploaia	170		
Dezvoltarea vorbirii	171		
Compunere	172		
66. August, de <i>Ion Brad</i> ...	173	Oaia	200
Lecții de recapitulare....	174	Porcul	201
Cunoștințe despre limba română (recapitulare). .	175	Găina	202
Lectură	177	Puii	203
1. Grai românesc, de <i>Rusalin Mureșanu</i>	177	Rața și gîsca	203
2. Toamna!, de <i>Emil Gârleanu</i>	178	Iepurele	205
3. Gîndâcelul, de <i>Elena Farago</i>	179	Lupul	206
4. Bîrlanul, peștii și racul, de <i>Lev Nicolaevici Tolstoi</i> . .	180	Vulpea	208
5. Cu tata, de <i>Elena Dragoș</i>	182	Ursul brun	210
6. Ștefan cel Mare și Vrîncioaia, de		Barza	212

Cunoștințe despre natură

Oaia	200
Porcul	201
Găina	202
Puii	203
Rața și gîsca	203
Iepurele	205
Lupul	206
Vulpea	208
Ursul brun	210
Barza	212
Mărul și părul	213
Caisul și ciresul	215
Stejarul	216
Bradul	217
Mazărea și fasolea	218
Morcovul	220
Floarea-soarelui	221

Nr. colilor de tipar : 14

Bun de tipar : 3.VII.1989

Com. nr. 90 135/35042
Combinatul Poligrafic
„CASA SCINTEII“
București — R.S.R.